Eduskunnan kanslia
Sisäinen tarkastus
Tarkastuspäällikkö Erkki Kurikka

Muistio

6.9.2019

Tarkastusvaliokunnalle

SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTA 2018

1. Tavoitteiden toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa ylimmälle johdolle tietoa eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä johtamisen ja hallinnon riittävyydestä, luotettavuudesta ja toimivuudesta. Sisäinen tarkastus toimii kanslian muista yksiköistä riippumattomana toimintona kansliatoimikunnan ja hallinnollisesti eduskunnan puhemiehen alaisuudessa.

Sisäinen tarkastus saavutti vuoden 2018 toiminnalliset tavoitteensa tyydyttävästi. Kansliatoimikunnan hyväksymään työohjelmaan sisältyneistä tarkastuksista vuoden aikana valmistuivat seuraavat:

- Suositusten toimeenpanon seurantatarkastus
  Tarkastuksessa selvitin, olivatko aiemmissa tarkastuksissa annetut kehittämissuositukset toteutuneet ja olivatko niiden taustalla olleet poikkeamat korjaantuneet. Seurantatarkastuksessa voitiin todeta, että avoimista suosituksista hieman yli puolet oli toteutunut, loppujen osalta toteutus oli kesken tai siirretty myöhemmäksi. Vastuutahot antoivat uudet toteutusaikataulut vielä avoimeksi jääville suosituksille.

  Eduskunnan kanslian hankintatointa koskeneessa seurantatarkastuksessa selvitin otoksen perusteella, oliko eri osastojen viimeaikaisissa hankinnoissa noudatettu eduskunnan kanslian hankintasääntöä ja hallinto- ja palveluosaston hankintapalveluiden neuvomia käytäntöjä.

  Tarkastus osoitti tilanteen parantuneen olennaisesti edelliskertaisen seurantarkastuksen tuloksista: Nyt enää viidenneksessä tutkituista hankinnoista ilmeni enemmän kuin yksi hankintasäännön tai -ohjeistuksen vastainen menettely. Havaitut poikkeamat olivat useimmissa tapauksissa lisäksi verrattain vähäisiä. Positiiviseen kehitykseen ovat vaikuttaneet ensisijaisesti seuraavat tekijät:
  - Hankintoja valmistelevien virkamiesten hankintaosaaminen on kehittynyt. Eduskunnan sisäistä hankintalaki- ja hankintasääntökoulutusta on järjestetty useaan otteeseen, ja osallistuminen koulutukseen on ollut runsasta ja aktiivista.
  - Keväällä 2017 voimaan tulleessa hankintasäännössä laajennettiin velvoitetta konsultoida hallinto- ja palveluosaston hankintapalveluita.

- Ryhmäkansliarahan käytön ja kirjanpidon tarkastus vuodelta 2017
  Ryhmäkansliarahan käyttöä ja kirjanpitoa tarkastetaan vuosittain eduskuntaryhmistä annetun lain (979/2012) velvoittamana. Kokonaisuutena tarkastellen ryhmäkansliarahan käyttö vuonna 2017 oli pääosin hyväksyttyjen periaatteiden mukaista. Lähes kaikkien eduskuntaryhmien kohdalla poikkeamien määrä jäi vähäiseksi, osalla poikkeamia ei todettu lainkaan. Aiemmissa tarkastuksissa esitetyt toimintatapojen kehittämissuositukset oli otettu hyvin huomioon. Havaitut poikkeamat tai epäselvyydet olivat luonteeltaan enimmäkseen teknisiä ja euromääräisesti vähäisiä.

  Havaitut ryhmäkansliarahan käyttöön liittyvät epäselvyydet ja poikkeamat liittyivät edelleen lähinnä tapaamisilmoitusten sisältöön, mutta tarkastuksen perusteella näitäkin

poikkeamia oli selvästi edellisvuotta vähemmän. Todetut tekniset poikkeamat ilmenivät yleisimmin kirjanpidon tositteiden ja niiden liitteiden sekä tositemerkintöjen puutoksina.

Suunnitelman mukainen ostopalveluiden hallinnan tarkastus käynnistyi loppuvuodesta. Suunnitelmaan sisältyneistä tarkastuksista eduskunnan kanslian riskienhallinnan tarkastus ja hybridiuhkiin varautumisen tarkastus eivät toteutuneet. Tämä johtui ensisijaisesti suunnitelman ohi tulleista arviointi- ja selvitystoimeksiannoista.

Tarkastusten ohella annoin vuoden mittaan neuvontaa kanslian muille yksiköille ja eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille sisäisen valvonnan kysymyksissä. Sisäinen tarkastus myös valmisteli kanslian johtoryhmän hyväksyttäväksi sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman. Se sisältyy kanslian toimintakertomukseen. Arviointi- ja vahvistuslausuman mukaan eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen nähden asianmukaista.

2. Sisäisen tarkastuksen työohjelma vuodelle 2019

Kansliatoimikunta vahvisti (KTK 7.3.2019 § 17) sisäisen tarkastuksen kuluvan vuoden työohjelmaan kuuluviksi seuraaviin alueisiin kohdistuvat tarkastukset:

- ostopalveluiden hallinta
- tietosuoja eduskunnan kansliassa
- ryhmäkansliarahan käyttö ja kirjanpito 2018
- suositusten toimeenpanon seurantatarkastus
- eduskunnan materiaalihallinnon järjestelyt.